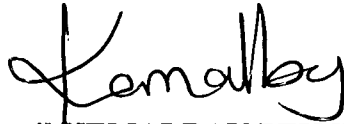

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih DÖNMEZ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük'ün 96'ıncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
İzmir Milletvekili

İş sağlığı ve iş güvenliği alanında sürdürülen özelleştirmeler, taşeron sistem, kurlsız çalıştırma, denetimsizlik başta olmak üzere emek karşıtı politikalar ve uygulamalar sonucu yaşanan 301 madencinin yaşamını yitirdiği Soma faciası, 16 işçinin yaşamını yitirdiği Şirvan maden faciası ve 18 madencinin yaşamını yitirdiği Ermenek faciasına rağmen iş cinayetleri ve hak gasplarının önlenmesine yönelik hiç politika geliştirilmemiş, maden işçileri değil maden patronları her türlü teşvikten yararlandırılmış, madencilik sektöründeki sömürü çarkı her geçen gün daha da derinleştirilmiştir. Sosyal devlet ilkesi gereği görevi işçiyi korumak olan devlet, işçi alacaklarının tahsilini kolaylaştıracak imkanları tanımak, meslek hastalıkları ile iş cinayetleri karşısında sorumluluk üstlenmek yerine maden şirketlerinin işçilerin haklarını gasp etmesine, ücretlerini vermeden çalıştırmasına ya da kıdemlerini vermeden işten çıkarmasına, iş cinayetleri ile anılan maden şirketlerinin aymazlıkla faaliyetlerine devam etmesine göz yumulmaktadır. Devlet, rödovanslı sahalarda çalışan işçilerin haklarını gasp ederek servet biriktiren, işledikleri suçlara rağmen hiçbir surette yargılanmayan sermayedarlara teşviklerle, hibelerle, milyarlarca liralık vergi afları ile, ruhsatlandırmada yeni yeni kolaylıklar sağlarken hakkını isteyen işçilere kolluk kuvveti ile müdahale etmektedir.

Ermenek'te bulunan Cenne ve Seba kömür işletmelerine bağlı maden işçileri 8 Eylül'de yapmış oldukları basın açıklamasında; yaşanan usulsüzlüklerin ve iş güvenliği ihlallerinin sendikânın resmi yazısıyla devletin çeşitli organlarına bildirildiğini, buna rağmen 3 yıldır

Ermenek'e hiçbir müfettişin gelmediğini belirttiler. Maden patronlarının işçilere yaşattığı haksızlıklara karşı devletin maden ocaklarına yüzünü dönmesini ve buralara müdahale etmesini talep etmişlerdi.

Maaşlarının, tazminatlarının ödenmesini, işten atılan arkadaşlarının geri alınmasını ve iş sağlığı ve güvenliği koşullarını sağlayan bir sistem kurulmasını isteyen 8 yıldır tazminatları ödenmeyen Uyar Madencilik işçileri ile 13 aydır ücretleri ödenmeyen Ermenekli maden işçileri tüm hukuki hak arama yollarının etkisiz kalması sonucu seslerini duyurmak amacıyla 12 Ekim 2020 tarihinde Ankara'ya bir yürüyüş gerçekleştirme kararı almışlardır.

Covid-19'un yoğun olarak yaşandığı zamanlarda işçilere yönelik koruyucu hiçbir  nlem alınmadan zorla çalıştırıldığı unutulup Manisa Valiliği, ardından Karaman ve Konya Valilikleri keyfi, hukuksuz bir yasaklamayı gündeme almışlardır. Valiliklerin keyfi, hukuksuz bir uygulama ile kent genelinde korona virüs nedeniyle her türlü eylem ve etkinliği 15 gün süreyle yasaklamaları  zerine Bağımsız Maden işçiler Sendikası'na yasaklama kararına dair yapılan yazılı açıklamada; tüm hukuki hak arama yollarının etkisiz ve sonuçsuz kaldığı kaydedilmiş, 12 Ekim'de Soma'dan Ankara'ya seçilmiş 60 kişinin ikişer metre mesafe ile 301 kilometreyi kat ederek, 20 gün içinde Ankara'da Enerji Bakanlığı önünde olacağı ifade edilmiştir.

Maden işçileri yıllardır hiç bir etkin kamusal koruma uygulanmaz, idari ve hukuki başvurularından sonuç alamazken valiliğin işçilerin hak aramasını engelleyen bu kararı maden iş lerinin değil ancak maden patronlarının kamu kurumlarınca korunduğu iddiasını güçlendirmektedir.

Öte taraftan, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ile 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında rödovans sözleşmesi çerçevesinde yeraltı maden işletmeciliği yapan şirketlere ait işletmeler, ilgili bulunduğu hesap dönemleri sonu itibariyle kıdem tazminatı yükümlülüklerini hesaplamaları ve bu yükümlülük nedeniyle cari dönemde ortaya çıkan kıdem tazminatı artışları için karşılık ayırmaları şarttır. İlgili kamu kurumu, bu karşılıkların ayrılıp ayrılmadığını her yıl denetlemekle yükümlüdür. Ancak TKİ yasal olarak sorumluluklarını görmezden gelmekte, yaşanan denetimsizliğin ve hukuksuzluğun bedeli işçilere yüklenmektedir.

3600

Bu bağlamda;

- 1- Yüzlerce işçinin tazminatını aylardır ödemeyen şirket yetkilileri hakkında herhangi bir inceleme/soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmış ise ne aşamada ve nasıl bir sonuca varılmıştır?
- 2- TKİ rödövens işletmelerinin maden işçilerine köle muamelesi yapmasından dolayı sorumluluk üstlenecek midir? Tazminatlar ve ödenmeyen ücretlerle ilgili şirketlere dava açılmış mıdır?
- 3- Tazminatların ve maaşların alınması nedeniyle Uyar Madencilik ile Cenne ve Seba maden şirketlerine açılan dava sayısı kaçtır? Bu davalardan şimdiye kadar kaç tanesi sonuçlanmıştır?
- 4- İlgili maden şirketlerine açılan davalardan sonuçlanan davalar ne şekilde sonuçlanmıştır? Açılan dava sayısı kaçtır ve bu davalar nasıl sonuçlanmıştır?
- 5- 12 Ekim Ankara Yürüyüşü'nde işçilere, ailelerine, çocuklarına ve içlerinde 6 aylık bir bebeğe dahi kolluk kuvvetlerince biber gazı sıkıldığı bilginiz dahilinde midir?
- 6- Uyar Madencilik'in toplamda işçilere ve yaşamını yitiren işçi ailelerine ödemesi gereken maaş ve kıdem tazminatı miktarı ne kadardır?
- 7- Ermenek'de bulunan Cenne ve Seba maden işletmelerinin toplamda işçilere ve yaşamını yitiren işçi ailelerine ödemesi gereken maaş ve kıdem tazminatı miktarı ne kadardır?
- 8- Cumhurbaşkanı ve bakanların 13 Mayıs Soma Katliamından sonra "*Uyar Madencilikte çalışırken işsiz kalan işçilerin mağduriyeti giderilecek, işçilerin alacağı tazminatlar bir yasa çıkarılarak işsizlik fonundan ödenecek*" denilerek verilen sözlerin yerine getirilmesi için şimdiye kadar ne gibi bir çalışma yapılmıştır?
- 9- Türkiye'de kıdem tazminatını alamayan, işten atılan bütün işçilerin alacakları için çözüm üretmek, mağdur edilmiş tüm maden işçilerinin tazminat ödemelerinin ayırım yapılmadan kanunların uygulanarak ödenmesine yönelik herhangi bir çalışmanız bulunmakta mıdır?
- 10- Maden ocaklarında iş cinayetlerinin, toplu işçi katliamlarının, ölümcül meslek hastalıklarının ve kazaların önlenmesi için bilimsel ve teknik yatırımların yanı sıra, örgütlenmenin, sendikalaşmanın, grev hakkının önündeki fiili engellerin kaldırılması yönünde Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?